УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

С Т А Н О В И Щ Е

От: *доц. д-р Еленита Кирилова Великова;*
УНСС, КАТЕДРА „ИКОНОМИКА НА ТУРИЗМА";
Научна специалност „Икономика и управление (Туризъм)"

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор"** по *научна специалност „Теория и история на културата"* в ЮЗУ „Неофит Рилски", Благоевград.

Автор на дисертационния труд: *Анелия Любенова Далева*
Тема на дисертационния труд: СОЦИО-КУЛТУРНИ ВЛИЯНИЯ НА ТУРИЗМА ВЪРХУ МЕСТНИТЕ ОБЩНОСТИ

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № РД 1139/08.04.2015 г. на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски", Благоевград.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът Анелия Любенова Далева се е обучавала като редовен докторант към катедра "Културология" при факултет по Изкуствата на ЮЗУ "Неофит Рилски" – Благоевград *в професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, научна специалност „Теория и история на културата".* Завършила е ЮЗУ „Неофит Рилски" бакалавър и магистър в различни специалности, тясно обвързани с темата на дисертационния труд. Има редица специализации в чужбина. Понастоящем работи като преподавател по италиански език в Югозападен университет "Неофит Рилски" и в Училище за изучаване на чужди езици „Александър" – "Александър бизнес център - АВС" - ЕООД гр. Благоевград.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е разработен в обем от 255 страници, от които 20 страници са приложения, 10 страници - списък на използваната

литература и 4 страници списък на таблиците, фигурите, графиките и приложенията. Библиографската справка включва 155 източници, от които 23 са на български език, а останалите са на чужд език и интернет източници. В структурно отношение трудът е съставен от три глави, увод и заключение. В тях последователно са разгледани туризмът, социумът и културата в контекста на устойчивото развитие, социокултурните аспекти, свързани с туризма и приложението на социокултурните влияния на туризма.

Темата на дисертационния труд е формулирана добре. Актуалността й е ясно обоснована. Предметът и обектът на изследване са добре определени, целта и задачите са коректно изведени, като прецизно отразяват извършената изследователска работа от докторанта. Дисертационната теза е развита и доказана, като хипотезите потвърждават изследователската и експериментална работа на докторанта. Със своите достойнства се отличават методологията на изследването, ограничителните условия и научната новост и полезност. Изложението и използваната литература показват, че докторантът се е запознал със значителен брой литературни източници. Те са правилно цитирани. Стилът на дисертацията също е добър. На структурата на дисертационния труд може да се даде висока оценка.

3. Оценка на получените научни и научноприложни резултати

В дисертационния труд могат да бъдат очертани редица предимства, които са с научен и научноприложен характер. В съдържателно отношение трудът може да се квалифицира като завършено научно изследване със своите съществени приноси за туристическата теория и практика. В първа точка е много добре обосновано развитието на туризма. В дисертацията добре са откроени отделните термини, авторовите дефиниции, възприятия и ограничения, подчертани са изводите и заключенията. В първата точка на дисертацията съвсем правилно са изведени основните й направления, обоснована е и ролята на туриста. Логично на тази основа са и анализирани основните влияния на туризма. Не е пропуснато и дефинирането на дестинацията. Определени са и термините влияние и въздействие, възприятие, имащи отношение към основната теза на изследването.

По-нататък са изведени положителните и отрицателните аспекти от развитието на туризма. Накрая съвсем логично са определени и социокултурните влияния. В трета точка според нас много добре е отбелязано обвързването на темата с устойчивото развитие като

съвременна концепция за развитието на туризма, което придава интердисциплинарност на темата.

По втора глава може да се каже, че много добре са обосновани различните влияния на туризма, направен е сериозен анализ с ясно отличено лично становище на автора. Логично по-нататък са изведени и възприятията на местната общност.

Може да се даде висока оценка на адаптирания модел на изследване и възприемане на нагласите на местната общност към туризма, разработен в трета глава. Цялата глава е разработена много добре, логична е, изводите са обосновани, изследванията - задълбочени.

Изведеният методически инструментариум дава възможност на докторант Далева да постигне поставената в дисертационния труд основна цел и да реши набелязаните задачи.

4. Оценка на научните и научноприложни приноси

Справката за приносите, представена с дисертационния труд, отразява обективно реалните достижения на докторанта. Приемам изцяло изведените приноси. С особена ценност за практиката са отправените препоръки към местната власт и туристическите организации, с цел постигане на устойчивост в туризма.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

По вид и брой представените публикации съответстват на обявените от докторанта в приложения списък и автореферата. Общо са представени четири публикации, две от които са доклади, изнесени на значими научни международни форуми. Другите две публикации представляват статии, също публикувани в значими издания. Считам, че тези публикации представят реално постиженията на докторанта и са достатъчно представителни, за да ги огласят пред академичната общност и заинтересованите делови кръгове от практиката.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът достоверно възпроизвежда съдържанието на труда. Подготвен е в обем от 53 страници компютърно набран текст и е съставен от шест части, които се отнасят за общата характеристика, структурата, краткото съдържание на дисертационния труд, заключението, справката за приносите и списъка на публикациите, свързани с дисертационното изследване.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Въпреки достойнствата на дисертационния труд могат да бъдат очертани и някои слабости, които са характерни за всеки млад изследовател. Те не особено сериозни и с препоръчителен характер, което не поставя под съмнение изразените достойнства на дисертационния труд. Препоръчвам в бъдещата си работа докторант Далева да насочи усилията си към изследване на възможностите за въздействие върху социокултурните аспекти в националната идентичност на населението на избрани нации, съобразно нейните интереси.

8. Заключение

В дисертационния труд са поставени ясни цели и задачи, които докторант Далева безспорно е постигнала и изпълнила. Практическата част е задълбочена, добре аргументирана и добросъвестна. Проучена е както съществуващата литература, така и актуални документи в изследваната област. Анализите са коректни, препоръките обосновани и произтичащи от резултатите от изследването. Докторантът демонстрира умения за задълбочен и аргументиран анализ, обобщения и критично мислене. Авторефератът съответства на съдържанието на дисертационното изследване. Самооценката за научните приноси е точна и отговаря на действителните приноси. Анелия Далева има достатъчно научни публикации по темата на дисертацията. Анализираната дисертация представлява творческо постижение, което като тематика, теоретични обобщения, изводи и препоръки има своето безспорно значение за теорията и практиката в туризма.

Всичко това ми дава основание да предложа на уважаемите членове на научното жури да присъдят на Анелия Любенова Далева образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност „Теория и история на културата”, професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки.

18.05.2015 г./ гр. София Подпис: ……

/доц.д-р Е.Великова/